

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 8C/155/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813206284
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2014:5813206284.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo samosudcom Mgr. Martinom Štubniakom v právnej veci navrhovateľky: A. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. č. XXX, právne zast. JUDr. Michaela Pagáčiková, advokátka, Radlinského 1710, Dolný Kubín, proti odporcovi: V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. č. XXX, právne zast. KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., Trojičné nám. č. 122, Tvrdošín, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a**.

II. O trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 03.09.2013 žiadala navrhovateľka cestou právnej zástupkyne uložiť odporcovi povinnosť zaplatiť jej bezdôvodné obohatenie vo výške ustálenej súdom, ktoré spočíva v neoprávnene zadržanom príspevku poskytnutom odporcovi švajčiarskym sociálnym úradom na maloletú O. O.. Súčasne žiadala uložiť odporcovi povinnosť platiť jej tento príspevok do budúcnosti v sume určenej súdom na základe vykonaného dokazovania k jej rukám vždy do 25. dňa príslušného kalendárneho mesiaca. V návrhu uviedla, že s odporcom sú rodičmi maloletej O. nar. XX.XX.XXXX, o ktorú sa osobne stará. Odporca na výživu maloletej prispieva výživným tak ako mu to ukladá rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 3P/33/2013 zo dňa 01.08.2013. Nakoľko odporca pracuje pre spoločnosť sídliacu vo Švajčiarsku, asi od septembra 2010 poberá na maloletú príspevok vo výške 170,- CHF mesačne (cca. 140,- Eur). Odporca si tento príspevok poskytovaný švajčiarskym štátom rodičovi osobne sa starajúcemu o dieťa neoprávnene prisvojuje pre vlastné potreby i keď je obdobou prídavku na dieťa poskytovaného v SR, ktorý by mal slúžiť na úhradu bežných výdavkov spojených s výchovou a výživou dieťaťa. O poberaní príspevku odporcom sa dozvedela na základe toho, že jej úrad práce od 01.09.2010 zastavil vyplácanie rodičovského príspevku, pretože prídavky na dcéru poberá v zahraničí otec dieťaťa a platné právo neumožňuje vyplácanie tejto dávky obom rodičom v rámci dvoch rôznych štátov súčasne. Nemá vedomosť počas akého časového obdobia a v akej výške bol odporcovi príspevok vyplácaný, pretože doklady jej odporca napriek výzve odmietol poskytnúť a tak nedokáže ani presne vyčíslieť čiastku, o ktorú sa mal odporca bezdôvodne na jej úkor obohatiť.

V písomnom vyjadrení k návrhu odporca cestou právneho zástupcu požadoval návrh zamietnuť ako podaný bez právneho základu a vychádzajúci z nepráv, pretože príspevok na maloletú si neprisvojuje. Bezprostredne po narodení maloletej dcéry O. spoločne s navrhovateľkou žiadali úrad práce o zrušenie vyplácania prídavku na maloletú, nakoľko sa dohodli, že si podá žiadosť o vyplácanie vo Švajčiarsku a následne po priznaní bude prídavok poukazovať na účet navrhovateľky spolu s dohodnutým výživným. Existenciu dohody a jej plnenie potvrdila sama navrhovateľka v konaní tunajšieho súdu sp. zn.

3P/33/2013 o úprave práv a povinností k maloletej, kde na pojednávaní dňa 01.08.2013 uviedla, že prispieval na maloletú sumou 350,- Eur, v ktorej boli zahrnuté rodinné prídavky vo výške 150,- Eur, čo obdobne prehlásila aj v správe úradu práce zo dňa 09.07.2013. V súlade s dohodou prispieval čiastkou 200,- Eur mesačne od augusta 2010 do marca 2011 a potom ako mu zamestnávateľ začal prídavok vyplácať, prispieval čiastkou 350,- Eur mesačne od apríla 2011 do februára 2013. Po dopyte u svojho zamestnávateľa získal rozhodnutie švajčiarskeho úradu zo dňa 10.02.2012, ktorým úrad rozhodol o jeho nároku na prídavok tak, že mu môže byť vyplácaný od 01.01.2011 do 31.07.2026 vo výške 170,- CHF. Zamestnávateľ mu vyplácal prídavok v mesiacoch február až október 2011 a v mesiacoch január až október 2012. V období od 01.11.2012 do 04.03.2013 pre zamestnávateľa nepracoval a preto v tomto období prídavok na maloletú nepoberal. Prídavky za mesiace február a marec 2011 navrhovateľke doplatil v mesiacoch november a december roku 2011, za ktoré mu boli preplatené a navyše jej poukázal na účet rodinné prídavky aj v mesiacoch november 2012 až február 2013, teda aj v mesiacoch, v ktorých mu na ne nevznikol nárok. Okrem toho poukazoval navrhovateľke v rokoch 2011 až 2013 rodinné prídavky vo vyššej sume, pretože zamestnávateľom mu boli vyplácané prídavky vo výške 170,- CHF, čo pri prepočte priemerným kurzom predstavovalo 140,- Eur. Od rozhodnutia tunajšieho súdu zo dňa 01.08.2013 sp. zn. 3P/33/2013 poukazuje mesačne až do súčasnosti na účet navrhovateľky samostatne výživné 250,- Eur, rodinné prídavky 140,- Eur a osobitne sumu 50,- Eur na tvorbu úspor. Zameškané rodinné prídavky za mesiace apríl až august roku 2013 poukázal navrhovateľke na účet dňa 15.08.2013 v celkovej sume 700,- Eur. Nerozumie preto z akého dôvodu od neho navrhovateľka požaduje bezdôvodné obohatenie a v čom toto spočíva, keď bezprostredne po narodení maloletej dcéry sa dohodli podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, že nielenže bude na dcéru platiť dohodnuté výživné, ale zároveň bude poukazovať aj rodinné prídavky, ktoré mu budú priznané vo Švajčiarsku. V ďalšom odporca poukázal na európsku právnu úpravu týkajúcu sa koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia a na to, že podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v žiadnom prípade nedošlo a nedochádza k vzniku majetkovej ujmy navrhovateľke a teda k jeho bezdôvodnému obohateniu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania ako aj ich výsluchmi a zistil nasledovné:

Zodpovedá tvrdeniam odporcu, že v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 3P/33/2013 ohľadne úpravy práv a povinností k maloletej O. O., ktorá je dcérou účastníkov konania, navrhovateľka na pojednávaní dňa 01.08.2013 prehlásila, že odporca prispieval na maloletú spočiatku sumou po 350,- Eur, v ktorej boli zahrnuté aj rodinné prídavky poberané odporcom zo Švajčiarska. Takisto aj v správe zo sociálneho zisťovania zo dňa 09.07.2013 úrad práce vychádzajúc z navrhovateľkou uvedených údajov oznámil, že odporca si vyživovaciu povinnosť na maloletú plní a platí dohodnutú čiastku 350,- Eur mesačne, ktorá sa skladá z prídavku na dieťa v sume 150,- Eur, ktorý poberá otec v zahraničí a zo sumy 200,- Eur ako výživného. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 01.08.2013 tiež vyplýva, že konanie bolo skončené rozsudkom o schválení rodičovskej dohody, ktorou okrem iného bola maloletá O. zverená do osobnej starostlivosti navrhovateľky a odporca sa súčasne zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 250,- Eur mesačne a na tvorbu úspor sumou 50,- Eur mesačne a zaplatiť zmeškané výživné v sume 200,- Eur do 31.08.2013.

Účastníci konania na pojednávaní potvrdili, že sa v septembri roku 2010 dohodli, že prídavky na maloletú bude vo Švajčiarsku poberať odporca.

Podľa potvrdenia Ausgleichskasse Schwyz zo dňa 10.02.2012 je odporca oprávnený poberať na maloletú O. O. prídavok na dieťa od 01.01.2011 do 31.07.2026 v čiastke 170,- CHF. Z potvrdenia spoločnosti Q. Q. AG pritom vyplynulo, že od 01.11.2012 do 04.03.2013 pre uvedenú spoločnosť odporca nepracoval a v tomto čase nedostal žiadne detské prídavky.

Z predložených výpisov z účtu odporcu vyplýva, že v mesiacoch august 2010 až marec 2011 poukázal na účet navrhovateľky každý mesiac po 200,- Eur. V období od apríla do júla 2011 odporca poukázal navrhovateľke každý mesiac čiastku 350,- Eur a rovnakú čiastku každý mesiac v období od septembra 2011 do februára 2013. Dňa 15.08.2013 odporca poukázal navrhovateľke platbu 700,- Eur označenú ako zameškané prídavky za apríl až august 2013 a tiež sumu 200,- Eur ako zameškané výživné a

sumu 250,- Eur zrejme ako dohodnuté bežné výživné. Od septembra 2013 až do mesiaca január 2014 odporca každý mesiac poukazoval navrhovateľke sumy 50,- Eur ako sporenie na maloletú, 140,- Eur ako prídavky a 250,- Eur ako výživné.

Navrhovateľka uviedla, že po narodení maloletej O. sa s odporcom dohodli, že jej bude prispievať čiastkou 350,- Eur mesačne ako výživné, ktoré jedného dňa svojvoľne znížil o 100,- Eur s odôvodnením, že má štyri deti. Odvtedy jej posielal 250,- Eur. Vtedy sa rozhodla, že podá návrh na určenie výživného, kde bolo odsúhlasené, že jej bude platiť výživné 300,- Eur mesačne zahŕňajúce aj sporenie, pričom na pojednávanie odporca doniesol doklad, že poberá prídavky od roku 2010 o čom nevedela.

Odporca vo svojej výpovedi uviedol, že sa po narodení maloletej dohodli s navrhovateľkou, že bude platiť výživné na dcéru 200,- Eur mesačne a keď vybaví prídavky vo Švajčiarsku, tak bude posielat' 350,- Eur. Toľko platil aj v období, keď bol nezamestnaný. V roku 2013 znížil výživné na sumu 250,- Eur, lebo bol štyri mesiace bez príjmu a bez práce. Potom navrhovateľka podala voči nemu návrh na určenie výživného a od podania návrhu si všetko vyrovnal.

Na základe vykonaného dokazovania je zrejmé, že účastníci konania sú rodičmi maloletej O. O., nar. XX.XX.XXXX, pričom v konaní ohľadne úpravy práv a povinností k maloletej vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/33/2013 navrhovateľka nielen na pojednávaní dňa 01.08.2013, ale aj do správy zo sociálneho zisťovania prehlásila, že čiastka 350,- Eur, ktorú jej odporca posielal na maloletú zahŕňala aj rodinné prídavky poberané odporcom zo Švajčiarska. To, že účastníci sa dohodli na poberaní prídavku odporcom v zahraničí nesporne vyplýva z ich zhodných prehlásení, pričom aj z predložených výpisov z účtu odporcu vyplýva, že odporca prídavok navrhovateľke mesačne poukazoval najskôr spolu s výživným a neskôr samostatne. Súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa otázkou, či odporca vyplatil navrhovateľke prídavky presne do jedného eura alebo nie, pretože súd nemal preukázaný ani základ uplatneného nároku, ktorý navrhovateľka odvodzovala od bezdôvodného obohacovania sa odporcu.

Bezdôvodné obohatenie je upravené v § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Podľa § 451 ods. 1 OZ platí, že kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Jednotlivé skutkové podstaty bezdôvodného obohacovania upravuje § 451 ods. 2 OZ tak, že bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Osobitnou skutkovou podstatou bezdôvodného obohacovania je § 454 OZ, podľa ktorého sa bezdôvodne obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

V danom prípade súd nezistil žiadnu takú právnu skutočnosť, na základe ktorej by prichádzalo do úvahy použitie niektorej zo skutkových podstát bezdôvodného obohacovania. Odporca sa nijako bezdôvodne neobohacuje na úkor navrhovateľky tým, keď na základe dohody s ňou poberá prídavok na maloletú v zahraničí. Prídavok na maloletú či už je vyplácaný v Slovenskej republike podľa zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa alebo v danom prípade podľa švajčiarskej právnej úpravy je totiž súčasťou príjmu rodiča, ktorý je smerodajný pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (§ 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine) a to, že ho poberá niektorý z rodičov po ich vzájomnej dohode, nezakladá bezdôvodné obohatenie sa druhého rodiča. Ani sama navrhovateľka cestou právnej zástupkyne ani v žalobe a ani na pojednávaní právne nevyargumentovala, ktorá skutková podstata bezdôvodného obohacovania by mala zakladať obohatenie sa odporcu na jej úkor. A už vonkoncom súdu nie je zrejmé, od čoho navrhovateľka odvodzovala existenciu povinnosti odporcu platiť jej tento príspevok do budúcnosti v určitej sume do 25. dňa kalendárneho mesiaca, ktorú povinnosť by mal súd svojim rozhodnutím deklarovať (§ 80 písm. b) O.s.p.). Pokiaľ teda súd nemal preukázané splnenie žiadnej skutkovej podstaty bezdôvodného obohacovania a nezistil ani existenciu povinnosti odporcu vyplývajúcej z určitého právneho dôvodu (§ 489 OZ), ktorú mu navrhovateľka požadovala uložiť, musel návrh ako podaný bez právneho základu zamietnuť. Právna zástupkyňa navrhovateľky v návrhu aj na pojednávaní navrhovala doplniť dokazovanie dožiadaním na príslušný úrad sociálneho zabezpečenia vo Švajčiarsku ohľadne potvrdenia o tom, v akom období a v akej výške poberal odporca prídavok. Tento dôkaz súd nevykonával, pretože pokiaľ uplatnený nárok nemal právny základ, bolo by úplne nadbytočné zaoberať sa jeho výškou.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko je najskôr potrebné rozhodnúť o žiadosti navrhovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.